

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Деркача Ігоря Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 7 Кодексу адміністративного судочинства України, підпункту 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ від 19 вересня 2019 року № 113–ІХ в редакції до внесення змін Законом України «Про внесення змін до розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ щодо окремих аспектів дії перехідних положень» від 15 червня 2021 року № 1554–ІХ

К и ї в
22 липня 2025 року
№ 64-3(II)/2025

Справа № 3-41/2025(82/25)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайського Олега Олексійовича – головуєчого, доповідача,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Різника Сергія Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Деркача Ігоря Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 7 Кодексу адміністративного судочинства України, підпункту 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ від 19 вересня 2019 року № 113–ІХ (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 42, ст. 238) в редакції до внесення змін Законом України «Про внесення змін до розділу II „Прикінцеві і перехідні

положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ щодо окремих аспектів дії перехідних положень» від 15 червня 2021 року № 1554–ІХ (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 35, ст. 294).

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Деркач І.М. із клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, частинам першій, другій статті 24, статті 37, частинам першій, другій, четвертій статті 55, пункту 1 частини другої статті 129, статтям 151¹, 151² Конституції України (конституційність) частину четверту статті 7 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс) та підпункт 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ від 19 вересня 2019 року № 113–ІХ в редакції до внесення змін Законом України «Про внесення змін до розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ щодо окремих аспектів дії перехідних положень» від 15 червня 2021 року № 1554–ІХ (далі – Закон № 113).

Згідно з частиною четвертою статті 7 Кодексу „якщо суд доходить висновку, що закон чи інший правовий акт суперечить Конституції України, суд не застосовує такий закон чи інший правовий акт, а застосовує норми Конституції України як норми прямої дії.

У такому випадку суд після винесення рішення у справі звертається до Верховного Суду для вирішення питання стосовно внесення до Конституційного

Суду України подання щодо конституційності закону чи іншого правового акта, що віднесено до юрисдикції Конституційного Суду України“.

Відповідно до підпункту 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону № 113 прокурори, які на день набрання чинності Законом № 113 займають посади у Генеральній прокуратурі України, регіональних прокуратурах, місцевих прокуратурах, військових прокуратурах, звільняються Генеральним прокурором, керівником регіональної (обласної) прокуратури з посади прокурора на підставі пункту 9 частини першої статті 51 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (далі – Закон № 1697), зокрема у разі „неподання прокурором Генеральної прокуратури України, регіональної прокуратури, місцевої прокуратури, військової прокуратури у встановлений строк заяви до Генерального прокурора про переведення до Офісу Генерального прокурора, обласної прокуратури, окружної прокуратури та про намір у зв’язку із цим пройти атестацію“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

2.1. Деркач І.М. обіймав посаду начальника другого відділу процесуального керівництва Управління процесуального керівництва у кримінальних провадженнях прокуратури Київської області.

Прокурор Київської області наказом від 23 жовтня 2019 року № 612к (далі – Наказ) звільнив Деркача І.М. з посади начальника другого відділу процесуального керівництва Управління процесуального керівництва у кримінальних провадженнях прокуратури Київської області та органів прокуратури з урахуванням статті 9 Закону № 1697, підпункту 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону № 113 на підставі пункту 9 частини першої статті 51 Закону № 1697.

Деркач І.М., вважаючи Наказ протиправним, звернувся до суду з адміністративним позовом до прокуратури Київської області, у якому просив

визнати протиправним і скасувати Наказ, поновити його на роботі та стягнути середній заробіток за час вимушеного прогулу.

Київський окружний адміністративний суд рішенням від 22 лютого 2024 року, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 27 листопада 2024 року, у задоволенні адміністративного позову Деркача І.М. відмовив.

Верховний Суд ухвалою від 21 січня 2025 року відмовив у відкритті касаційного провадження, оскільки судову справу Деркача І.М. розглядали за правилами спрощеного позовного провадження і він не надав будь-яких доказів того, що касаційна скарга стосується питань права, які мають фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовної практики.

2.2. Деркач І.М. твердить, що зміст частини четвертої статті 7 Кодексу „дозволяє тлумачити її таким чином, що створюються умови для ігнорування правової позиції Конституційного Суду України, яким визнано відповідну норму неконституційною, зокрема щодо правовідносин, які виникли до дати прийняття такого рішення“, а тому цей припис „суперечить принципу верховенства права, а саме таким його елементам, як юридична визначеність та легітимні очікування“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що підпункт 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону № 113 порушує принцип незалежності прокурора, зокрема „дискримінаційно розрізняє прокурорів та суддів за статусом та гарантіями незалежності“.

Обґрунтовуючи неконституційність оспорюваних приписів Кодексу, Закону № 113, автор клопотання посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, норми Кодексу, Закону № 113, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до статті 151¹ Конституції України Конституційний Суд України розв'язує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.1. Аналіз конституційної скарги та доданих до неї матеріалів свідчить, що Деркача І.М. звільнили 23 жовтня 2019 року на підставі пункту 9 частини першої статті 51 Закону № 1697.

Шостий апеляційний адміністративний суд у постанові від 27 листопада 2024 року, залишаючи без задоволення апеляційну скаргу Деркача І.М., а рішення Київського окружного адміністративного суду від 22 лютого 2024 року без зміни, виснував, що „положення Закону № 113–ІХ на день їх виконання відповідачем і прийняття оскаржуваного наказу були чинними, неконституційними у встановленому законом порядку не визнавалися. Так само були чинними і положення Порядку № 221, а тому правові підстави для їх незастосування відсутні. З цих підстав колегія суддів відхиляє посилення апелянта на рішення Конституційного Суду № 1-р(П)/2023 від 01.03.2023“.

3.2. Оцінюючи доводи суб'єкта права на конституційну скаргу, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із того, що конституційна скарга – це клопотання щодо перевірки на відповідність

Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів). Здійснюючи конституційний контроль за конституційною скаргою, Конституційний Суд України не уповноважений здійснювати конституційний контроль щодо рішень, дій або бездіяльності судових органів.

Деркач І.М. твердить, що „за подібних правовідносин – наявності рішення Конституційного Суду України, одні колегії суддів Верховного Суду застосовують правову конструкцію частини четвертої статті 7 КАС України до правовідносин, які виникли до прийняття такого рішення, зазначаючи, що судовий захист не може базуватись на неконституційних нормах, навіть якщо відповідне рішення Конституційного Суду України прийнято після виникнення правовідносин“.

Аналіз конституційної скарги свідчить, що Деркач І.М. не наводить обґрунтування щодо неконституційності частини четвертої статті 7 Кодексу, підпункту 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону № 113 у розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, а лише обмежується цитуванням Конституції України, рішень Конституційного Суду України і висловлює незгоду із судовим правозастосуванням, зокрема із судовими рішеннями у його справі.

Отже, конституційна скарга Деркача І.М. не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55, частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Деркача Ігоря Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 7 Кодексу адміністративного судочинства України, підпункту 1 пункту 19 розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ від 19 вересня 2019 року № 113–ІХ в редакції до внесення змін Законом України «Про внесення змін до розділу II „Прикінцеві і перехідні положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури“ щодо окремих аспектів дії перехідних положень» від 15 червня 2021 року № 1554–ІХ на підставі пункту 4 статті 62 Закону України “Про Конституційний Суд України” – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**